EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.3.11.
COM(2021) 116 final

2021/0061 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottságban (CESNI) és a Rajnai Hajózási Központi Bizottságban (CCNR) a harmonizált folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó szabványok elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

Ez a javaslat a folyami információs szolgáltatások európai szabványának (ES-RIS, 2021/1. kiadás) tervezett elfogadásával összefüggésben a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottság (CESNI) 2021. április 15-i ülésén és a Rajnai Hajózási Központi Bizottság (CCNR) 2021. június 2-i plenáris ülésén az Unió által képviselendő álláspont kialakítását érinti.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. A CCNR és a CESNI

A Rajnai Hajózási Központi Bizottság (CCNR) egy nemzetközi szervezet, amely a rajnai belvízi közlekedés területén szabályozási hatáskörrel rendelkezik. A CCNR részes felei négy uniós tagállam (Belgium, Franciaország, Németország, Hollandia) és Svájc.

Az 1868. október 17-én Mannheimben aláírt, felülvizsgált rajnai hajózási egyezmény meghatározza a Rajna belvízi hajózási célú használatát szabályozó jogi keretet, és megállapítja a CCNR feladatait. A jelenleg alkalmazandó egyezmény az 1963. november 20-án elfogadott és 1967. április 14-én hatályba lépett, a felülvizsgált rajnai hajózási egyezményt módosító egyezmény. A szervezet évente két plenáris ülést tart. Ezeken a CCNR-tagállamok képviselői vesznek részt. A plenáris ülés a CCNR döntéshozó szerve; ez fogadja el a Központi Bizottság határozatait. Mindegyik állam egyszavazattal rendelkezik, és a határozatokat egyhangúlag hozzák meg. Ezek a határozatok jogilag kötelező erejűek. Az Európai Unió nem tagja a CCNR-nek.

2015-ben a CCNR határozatot fogadott el a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottság létrehozásáról (Comité Européen pour l'élaboration de Standards dans le domaine de Navigation Intérieure – CESNI). Ennek feladata többek között műszaki szabványok elfogadása különböző területekre – különösen a hajókra, az információs technológiára és a személyzetre – vonatkozóan, ezeknek a szabványoknak és a kapcsolódó eljárásoknak az egységes értelmezése, valamint hajózásbiztonsági, környezetvédelmi és egyéb hajózási területekkel kapcsolatos tanácskozások tartása.

A CESNI a CCNR-tagállamokat képviselő szakértőkből áll, akik államonként egy-egy szavazattal rendelkeznek. Az Európai Unió nem tagja a CESNI-nek. Szavazati jog nélkül azonban részt vehet a CESNI munkájában, más olyan nemzetközi szervezetekkel együtt, amelyeknek küldetése kapcsolódik a CESNI tevékenységi területeihez.

2.2. A CESNI és a CCNR tervezett jogi aktusa

2021. április 15-i ülésén a CESNI várhatóan elfogadja a folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó európai szabvány első kiadását (ES-RIS, 2021/1. kiadás).

2019 és 2020 folyamán a CESNI szakértői elkészítették az ES-RIS 2021/1 szabvány tervezetét. Ez lesz a RIS szabványok CESNI általi első kiadása, amely az ES-RIS jövőbeli felülvizsgálatának alapját képezi. Az ES-RIS 2021/1 szabvány tartalmazza a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) szóló, 2005. szeptember 7-i 2005/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[1] és a Bizottság által az említett irányelv 5. cikke alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusok által szabályozott

[1] Az Európai Parlament és a Tanács 2005/44/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) (HL L 255., 2005.9.30., 152. o.).

területekre vonatkozó műszaki előírásokat. A végrehajtási jogi aktusokban szereplő műszaki előírásoknak a 2005/44/EK irányelv II. mellékletében meghatározott műszaki elveken kell alapulniuk és figyelembe kell venniük a releváns nemzetközi szervezetek által ezen a téren végzett munkát (pl. CCNR, ENSZ EGB). Az ES-RIS szabvány ezen első kiadása a műszaki előírások tartalmát nem módosította. Az ES-RIS szabvány részei és mellékletei tartalmazzák a vonatkozó szabványokat, tehát nem csupán hivatkoznak az ENSZ EGB által kiadott dokumentumokra. Emellett az ES-RIS 2021/1 szabvány magában foglalja a belvízi hajózásban alkalmazott automatikus azonosító rendszer 2021/3.0 számú vizsgálati szabványát, amelyet a CESNI 2020. október 13-án fogadott el, és amely az (EU) 2020/1508 tanácsi határozat[2] tárgyát képezte.

Az ES-RIS 2021/1 szabvány az alábbi, RIS-re vonatkozó műszaki szabványokat fedi le:

I. rész: Szabványos elektronikus térképmegjelenítő és információs rendszerek a belvízi hajózásban

II. rész: A belvízi hajózásban alkalmazott standard hajó-helyzetmegállapítás és -nyomonkövetés

III. rész: A belvízi hajózásban alkalmazott automatikus azonosító rendszer fedélzeti berendezéseinek üzemeltetési és teljesítménykövetelményei, vizsgálati módszerei és előírt vizsgálati eredményei (a belvízi hajózásban alkalmazott automatikus azonosító rendszer vizsgálati szabványa).

IV. rész: Szabványos elektronikus hajózási adatszolgáltatás a belvízi hajózásban

V. rész: Hajósoknak szóló standard hirdetmények

Az ES-RIS rendszeresen frissítésre fog kerülni a CESNI munkacsoport észrevételeinek figyelembevételével. Az ES-RIS rendszeres naprakésszé tételére az alábbiak érdekében van szükség:

– a belvízi hajózási biztonság magas szintjének fenntartása,

– a technikai fejlődés követése,

– az uniós jogi kerettel és a nemzetközi követelményekkel való összeegyeztethetőség biztosítása.

2020. október 13-i ülésén a CESNI úgy döntött, hogy 2021. április 15-i ülésének napirendjére veszi az ES-RIS 2021/1 szabvány elfogadását. E 2021. április 15-i ülés előtt várhatóan már csak kisebb módosításokra fog sor kerülni a szabványtervezetben. Az ES-RIS 2021/1 szabvány egy kifejezetten erre a célra kialakított weboldalon (cesni.eu) fog megjelenni. Valamennyi uniós tagállam (védett) hozzáféréssel rendelkezik a fent említett szabványtervezetekhez.

Az ES-RIS 2021/1 szabványban szereplő műszaki előírások megfelelnek a 2005/44/EK irányelv jogi keretében már elfogadott műszaki előírásoknak[3].

---

[2] A Tanács (EU) 2020/1508 határozata (2020. október 12.) a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottságban (CESNI) és a Rajnai Hajózási Központi Bizottságban (CCNR) a belvízi hajókra vonatkozó műszaki követelményekkel kapcsolatos szabványok elfogadása tekintetében az Európai Unió nevében képviselendő álláspontról (HL L 345., 2020.10.19., 6. o.).

[3] A Bizottság (EU) 2018/2032 végrehajtási rendelete (2018. november 20.) a hajósoknak szóló hirdetményekre vonatkozó műszaki előírásokról szóló 416/2007/EK bizottsági rendelet módosításáról (HL L 332., 2018.12.28., 1. o.);
a Bizottság (EU) 2018/1973 végrehajtási rendelete (2018. december 7.) a 2005/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben említett, a belvízi közlekedésben alkalmazott elektronikus térkép-

A CCNR határozatot fog elfogadni a CCNR-rendeletek módosításáról annak érdekében, hogy az említett rendelet hivatkozzon az ES-RIS 2021/1 szabványra.

A harmonizált folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó két meglévő jogi rendszer (Rajna és EU) egységességének érdekében helyénvaló összehangolni az idevágó szabványokat. Míg a vonatkozó uniós jogszabályok már hatályban vannak, a CCNR-rendeletek 2022. április 25-től fognak hivatkozni az ES-RIS 2021/1 szabványra. Ez a dátum megegyezik az (EU) 2019/1744 bizottsági végrehajtási rendelet – a 2005/44/EK irányelv alapján hatályba lépett legutóbbi végrehajtási jogi aktus – alkalmazási határidejével. Így biztosítható lesz a végrehajtási ütemterv harmonizációja.

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az uniós álláspontra azért van szükség, mert a tervezett jogi aktusok tárgya olyan területet érint, amely az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozik, valamint biztosítani kell, hogy az uniós érdekeket kellőképpen figyelembe vegyék a harmonizált folyami információs szolgáltatások (RIS) szabványainak kidolgozására vonatkozó határozatok elfogadásakor. Az EUMSZ 3. cikkének (2) bekezdése értelmében az Unió kizárólagos külső hatáskörrel rendelkezik a szóban forgó szabványok által érintett területeken, mivel e szabványok érinthetik a közös uniós szabályokat. A tagállamoknak a 2005/44/EK irányelv 4. cikkével összhangban, a Bizottság által az említett irányelv 5. cikke szerint elfogadott végrehajtási jogi aktusokban foglalt műszaki előírásoknak megfelelően kell létrehozniuk a RIS-t. A szóban forgó szabványtervezetek tartalma a tervek szerint maradéktalanul összhangban lesz azokkal a szabványokkal, amelyek jelenleg részét képezik a 2005/44/EK irányelv alapján elfogadott kötelező erejű uniós műszaki előírásoknak, amelyeket az (EU) 2018/2032, az (EU) 2018/1973, az (EU) 2019/838 és az (EU) 2019/1744 végrehajtási rendelet tartalmaz. Ezek a szabványok a folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó műszaki előírásokhoz kapcsolódnak, amelyeket a 2005/44/EK irányelv (3) preambulumbekezdése fényében figyelembe kell venni az említett irányelv 5. cikke szerinti kötelező érvényű műszaki előírások elfogadásakor.

A CESNI szakértőinek szintjén az ES-RIS műszaki szabvány kidolgozását alapos előkészítés előzte meg. Számos köz- és magánszférabeli szakértővel folyt konzultáció ebben a vonatkozásban. A szabványok kidolgozása során a CESNI szintjén a következő technikai találkozókra került sor:

– munkacsoporti ülések (2019. február 13–14., 2019. december 11–12., 2020. április 1–2., 2020. június 23–26., 2020. szeptember 2–3.), és

– bizottsági ülés (2020. október 13.).

Ezek a találkozók lehetővé tették, hogy szakértői szinten megállapodás szülessen a harmonizált folyami információs szolgáltatások szabványairól.

Az Unió javasolt álláspontja az, hogy az ES-RIS 2021/1 szabványt el kell fogadni, mivel a szabvány elősegíti a belvízi hajózás legmagasabb szintű biztonságát, követi az ágazat műszaki fejlődését, és biztosítja az európai folyami információs szolgáltatások összeegyeztethetőségét

---

megjelenítő és információs rendszerre (a belvízi közlekedésben alkalmazott ECDIS) vonatkozó műszaki előírásokról szóló 909/2013/EU végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 324., 2018.12.19., 1. o.);
a Bizottság (EU) 2019/838 végrehajtási rendelete (2019. február 20.) a hajó-helyzetmegállapító és -nyomonkövető rendszerekre vonatkozó műszaki előírásokról és a 415/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 138., 2019.5.24., 31. o.);
a Bizottság (EU) 2019/1744 végrehajtási rendelete (2019. szeptember 17.) a belvízi hajózásban alkalmazott elektronikus hajózási adatszolgáltatásra vonatkozó műszaki előírásokról és a 164/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 273., 2019.10.25., 1. o.).

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik „*a megállapodásokkal létrehozott szervekben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat*”.

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése attól függetlenül alkalmazandó, hogy az Unió tagja-e a szóban forgó szervnek vagy részes fele-e a megállapodásnak.[4]

A „*joghatással bíró jogi aktus*” fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de „*meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát*”[5].

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Mind a CESNI, mind a CCNR nemzetközi megállapodással létrehozott szervek.

Jóllehet a CESNI által elfogadott szabályok önmagukban nem kötelező erejűek, a CCNR tagjaira nézve azonban azok lesznek, miután a CCNR módosítja a RIS műszaki előírásaira vonatkozó szabályozási keretét azáltal, hogy hivatkozik a CESNI által elfogadott szabványokra és a felülvizsgált rajnai hajózási egyezmény alkalmazásának keretében kötelezővé teszi őket. A rajnai szabályzatnak a CCNR tagjaira gyakorolt kötelező ereje az 1868. október 17-i Mannheimi Egyezmény[6] rendelkezéseiből ered.

Ráadásul az ES-RIS 2021/1 szabvány és annak jövőbeli felülvizsgálatai az EUMSZ 218. cikke (9) bekezdésének alkalmazásában joghatással bíró jogi aktusok, mivel döntően képesek befolyásolni az uniós jog tartalmát. A 2005/44/EK irányelv 5. cikke felhatalmazza a Bizottságot, hogy műszaki iránymutatásokat és műszaki előírásokat fogadjon el a RIS támogatása és e szolgáltatások interoperabilitásának biztosítása érdekében. Az irányelv (3) preambulumbekezdése úgy fogalmaz, hogy biztonsági okokból és a páneurópai harmonizáció érdekében az ilyen közös követelmények és műszaki előírások tartalmának a releváns nemzetközi szervezetek, különösen a Rajnai Hajózási Központi Bizottság (CCNR) és az Egyesült Nemzetek Szövetségének Európai Gazdasági Bizottsága (UNECE) e téren végzett munkájára kell épülnie.

Az ES-RIS 2021/1 szabvány a 2005/44/EK irányelv 5. cikkének keretében eddig elfogadottaknak megfelelő műszaki előírásokat fog tartalmazni. A Mannheimi Egyezmény értelmében a RIS-re alkalmazandó műszaki előírásokat össze fogják hangolni a 2005/44/EK irányelv keretében elfogadottakkal, és az ES-RIS 2021/1 szabvány bármely jövőbeli felülvizsgálata közvetlen hatással lesz az e területre vonatkozó uniós vívmányokra.

A CCNR által elfogadandó határozat, amely az ES-RIS 2021/1 szabványra való hivatkozás beillesztésével módosítja a CCNR-rendeleteket, a CCNR részes feleire nézve jogilag kötelező

---

4 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 64. pont.

5 A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

6 Az 1963. november 20-án módosított, 1868. október 17-i felülvizsgált rajnai hajózási egyezmény.

erejű jogi aktus lesz, ugyanakkor nem egészíti ki és nem módosítja a Mannheimi Egyezmény intézményi keretét.

Ezért meg kell határozni az Unió által a CESNI-ben és a CCNR-ben a harmonizált folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó szabványok elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontot.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös közlekedéspolitikával kapcsolatos.

Ezért a javasolt határozat anyagi jogalapja az EUMSZ 91. cikkének (1) bekezdése.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 91. cikkének (1) bekezdése, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

2021/0061 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottságban (CESNI) és a Rajnai Hajózási Központi Bizottságban (CCNR) a harmonizált folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó szabványok elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 91. cikke (1) bekezdésére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

(1) A felülvizsgált rajnai hajózási egyezmény módosításáról szóló, 1963. november 20-án Strasbourgban aláírt egyezmény – amely módosította a 1868. október 17-én Mannheimban aláírt, felülvizsgált rajnai hajózási egyezményt – a 1967. április 14-én lépett hatályba.

(2) A megállapodás 1. cikke értelmében a Rajnai Hajózási Központi Bizottság (CCNR) módosíthatja a folyami információs szolgáltatásokra (RIS) vonatkozó szabályozási keretét azáltal, hogy hivatkozik a belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottság (CESNI) által elfogadott szabványokra, valamint a felülvizsgált rajnai hajózási egyezmény alkalmazása keretében kötelezővé teszi ezeket a szabványokat.

(3) A CESNI 2015. június 3-án jött létre annak érdekében, hogy különféle területeken – különösen a hajók, az információtechnológia és a személyzet vonatkozásában – műszaki szabványokat dolgozzon ki a belvízi hajózást érintően.

(4) A belvízi hajózási ágazatban az uniós intézkedéseknek a folyami információs szolgáltatások tekintetében az Unióban alkalmazandó műszaki előírások kidolgozásakor az egységesség biztosítására kell irányulniuk.

(5) A hatékony közlekedés és a biztonságos belvízi hajózás érdekében fontos, hogy a folyami információs szolgáltatások összeegyeztethetők, illetve az Európa-szerte eltérő jogi szabályozások által megengedett lehető legnagyobb mértékben harmonizáltak legyenek.

(6) 2021. április 15-i ülésén a CESNI várhatóan elfogadja a folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó, 2021/1 számú európai szabványt (ES-RIS).

(7) Az ES-RIS 2021/1 szabvány egységes műszaki előírásokat és szabványokat állapít meg a RIS támogatása és e szolgáltatások interoperabilitásának biztosítása érdekében. A szóban forgó műszaki előírások és szabványok megegyeznek azokkal, amelyeket a

2005/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv[7] előír, különösen az alábbi területeken: a belvízi hajózás elektronikus térképmegjelenítő és információs rendszere, elektronikus hajózási adatszolgáltatás, hajóparancsnokoknak szóló hirdetmények, hajó-helyzetmegállapító és nyomon követő rendszerek, valamint a RIS használatához szükséges berendezések kompatibilitása.

(8) A RIS műszaki előírásainak a 2005/44/EK irányelv II. mellékletében meghatározott műszaki elveken kell alapulniuk, és figyelembe kell venniük a releváns nemzetközi szervezetek által ezen a téren végzett munkát.

(9) Helyénvaló meghatározni az Unió által a CESNI-ben képviselendő álláspontot, mivel az ES-RIS 2021/1 szabvány meghatározó módon befolyásolhatja az uniós szabályozás tartalmát, nevezetesen a 2005/44/EK irányelv keretében elfogadott kötelező érvényű műszaki előírásokat.

(10) 2021. június 2-i plenáris ülésén a CCNR várhatóan olyan határozatot fog elfogadni, amely módosítja a CCNR-rendeleteket annak érdekében, hogy az említett rendeletek hivatkozzanak az ES-RIS 2021/1 szabványra. Ezért az Unió által a CCNR-ben képviselendő álláspontot is helyénvaló meghatározni.

(11) Az Unió nem tagja sem a CCNR-nek, sem a CESNI-nek. Az Unió álláspontját az említett szervekben tagsággal rendelkező uniós tagállamok közösen eljárva képviselik,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) A belvízi hajózási szabványok kidolgozásáért felelős európai bizottság (CESNI) 2021. április 15-i ülésén az Unió által képviselendő álláspont az, hogy hozzá kell járulni a folyami információs szolgáltatásokra vonatkozó, 2021/1 számú európai szabvány (ES-RIS) elfogadásához.

(2) A Rajnai Hajózási Központi Bizottságnak (CCNR) a folyami információs szolgáltatásokat megállapító plenáris ülésén az Unió által képviselendő álláspont az, hogy támogatni kell a CCNR-szabályzatnak az ES-RIS 2021/1 szabványban foglaltakkal való összehangolását célzó valamennyi javaslatot.

2. cikk

(1) Az 1. cikk (1) bekezdésében említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik együttesen eljárva, amelyek tagjai a CESNI-nek.

(2) Az 1. cikk (2) bekezdésében említett álláspontot az Unió azon tagállamai képviselik együttesen eljárva, amelyek tagjai a CCNR-nek.

3. cikk

Az 1. cikk szerinti álláspontokat érintő kismértékű technikai változtatások újabb tanácsi határozat nélkül is elfogadhatók.

[7] Az Európai Parlament és a Tanács 2005/44/EK irányelve (2005. szeptember 7.) a közösségi belvízi közlekedésre vonatkozó harmonizált folyami információs szolgáltatásokról (RIS) (HL L 255., 2005.9.30., 152. o.).

4. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök